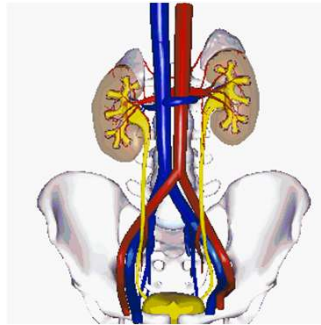

FIZIOLOGIJA ŽIVALI

ANIMAL PHYSIOLOGY

IZLOČALA

Doc. dr. Vladimir Ivočić

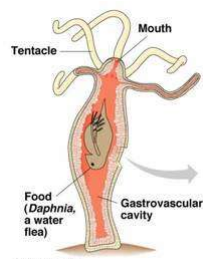
Oddelek za biodiverzitetu
FAMNIT
Univerza na Primorskem

Izločala so organi za IZLOČANJE organizmu nepotrebnih ali škodljivih presnovkov

Druga pomembna vloga izločal je OSMOREGULACIJA - uravnavanje količine vode in elektrolitov/ionov v organizmu

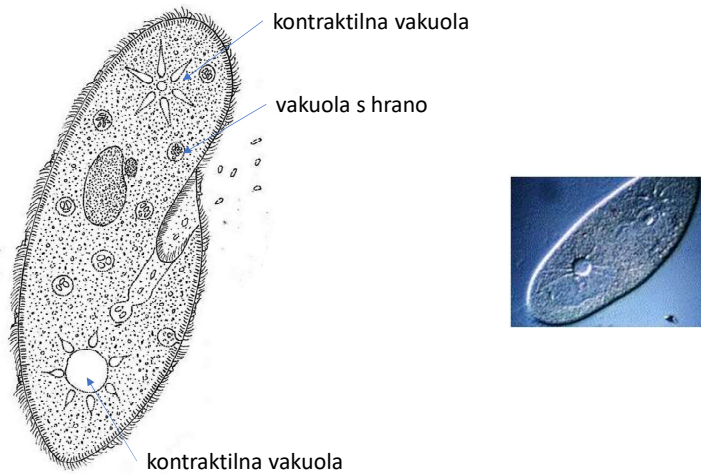
Prvi organizmi nastali v plitvinah pramorij – koncentracija soli in osmotska vrednost relativno visoki

Izzivi pri osvajanju novih življenskih prostorov – sladke vode in kopna

Difuzija – aktivni transport skozi telesno površino (ioni in voda)

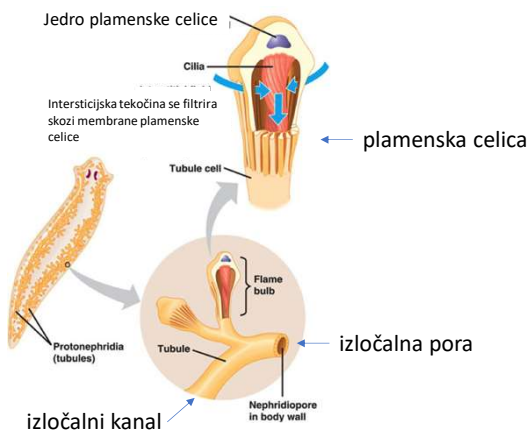
Protisti (praživali) (amebe, parameciji) – izločanje vode s krčljivimi mehurčki

Pri mnogoceličnih živalih z obtočili – posebni organi, izločala

NEFRIDIJI – najenostavnejši cevasti izločalni organi (od telesne votline do površja telesa)

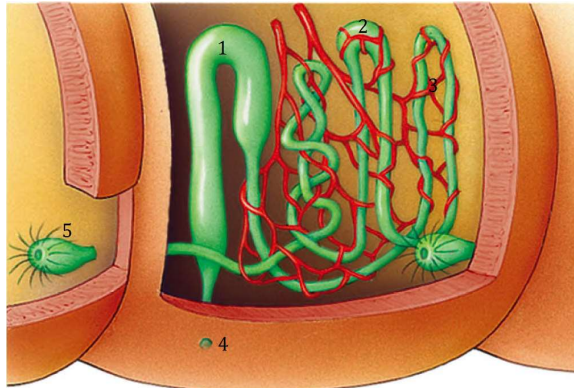
Protonefridiji

*bički plamenskih celic, ki segajo v cevke protonefridijev, ustvarjajo z utripanjem migetalk v cevki podtlak

Metanefridiji – z lijakom se neposredno odpirajo v sekundarno telesno votlino (celom)

- kolobarniki, členonožci, mehkužci

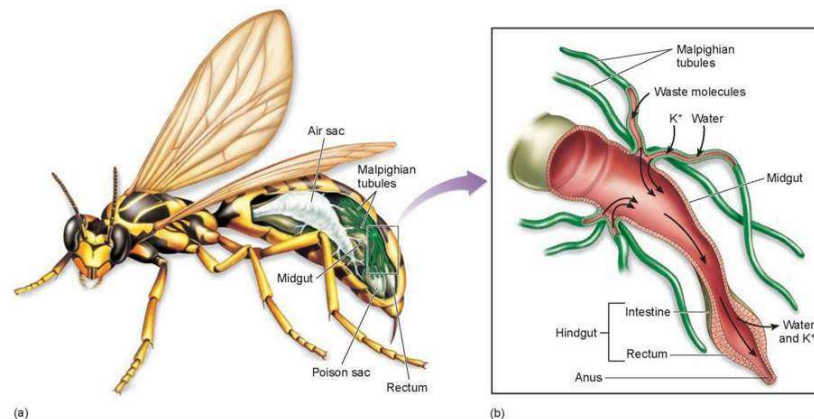
1. Nefridialni mehur
2. Nefridialna cevka
3. Kapilarni preplet
4. Nefridiopor
5. Lijak

Malpigijeve cevke – izločala žuželk in pajkovcev

Na eni strani so slepo zaprte, na drugem koncu pa se na meji med srednjim in zadnjim črevesom odpirajo v prebavila

Sekrecijske celice v lumen MC izločajo K^+ in Na^+

Reabsorbicija vode v zadnjem črevesu

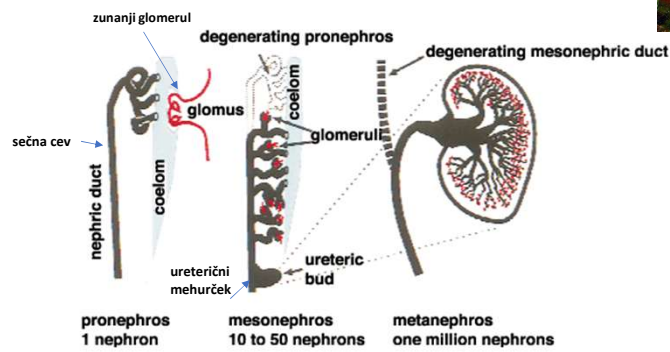
LEDVICE

Kompleksna izločala vretenčarjev

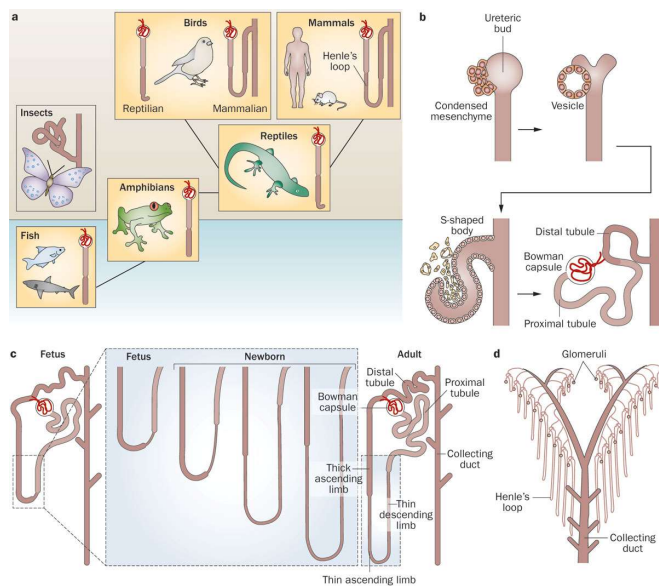
PRONEFROS (predledvice) – najpreprosteje zgradbe pri obloustkah (piškur)

MEZONEFROS (srednje ledvice) – pri ribah in dvoživkah

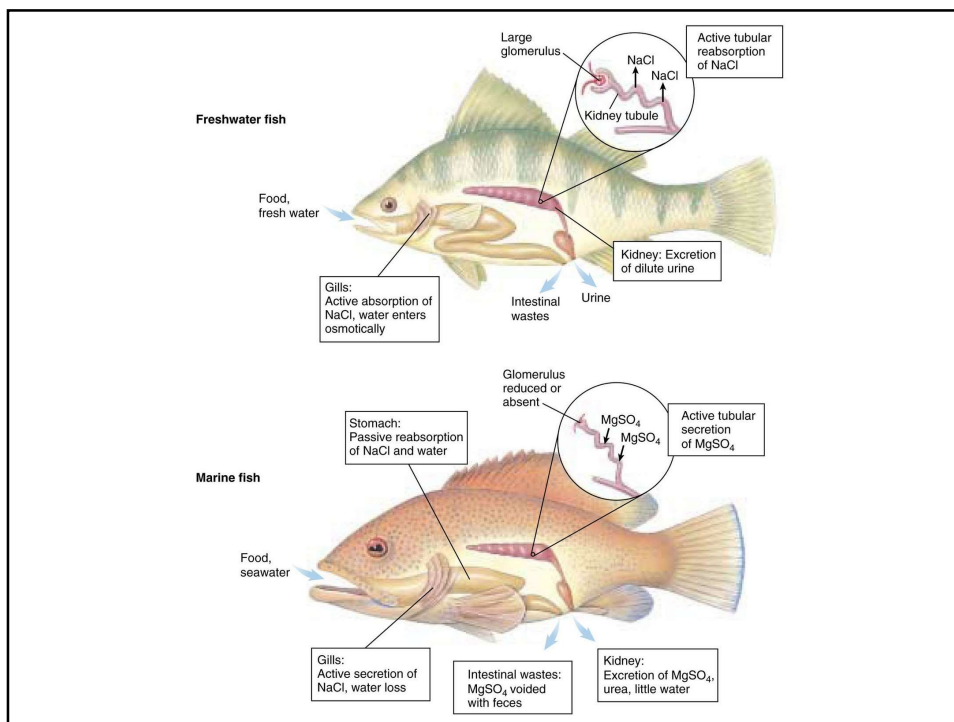
METANEFROS (končne ledvice) – plazilci, ptice in sesalci

Nefron – evolucijska povezava

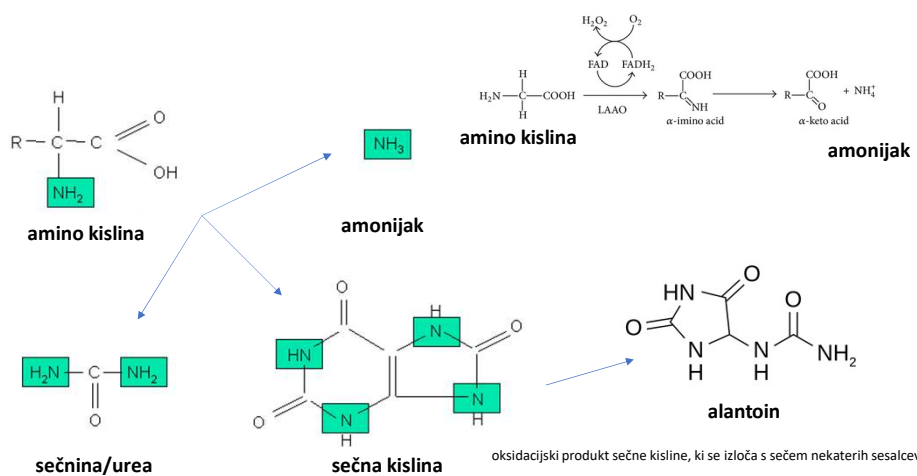

Romagnani, P. *et al.* (2013) Renal progenitors: an evolutionary conserved strategy for kidney regeneration *Nat. Rev. Nephrol.* doi:10.1038/nrneph.2012.290

Kaj je funkcija ledvic?
 Kako v telesu nastaja amoniak?
 V kaj pretvorijo jetra amoniak in kako se izloča?

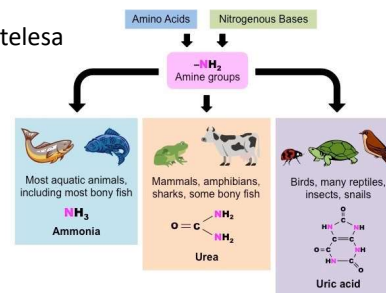
Končni presnovni produkti beljakovin so dušikove in žveplove spojine

Odpadni dušikovi razkrojki se iz živalskega telesa

izločajo v treh spojinah:

- amonijak
- sečnina / urea
- sečna kislina

Glede na načine izločanja dušikovitih spojin ločimo živalske vrste na:

- **Amnotelične** (izločajo amonijak): nekatere morske in sladkovodne ribe (10% kot sečnina, 90% kot amonijak)
- **Ureotelične** (izločajo sečnino ali ureo): sesalci, nekatere vrste rib (hrustančnice in kostnice) ter dvoživke. Pri hrustančnicah, latimerijah in nekaterih vrstah žab **sečnina** zastaja v telesu, ker se v kanalčkih reabsorbira z aktivnim transportom in služi za **uravnavanje osmotskega tlaka**
- **Urikotelične** (izločajo sečno kislino): ptice, plazilci, nekateri insekti; delno tudi pri sesalcih.

Najpomembnejše vloge ledvic

- Vzdržujejo stalnost notranjega okolja (**homeostazo**) in količine vode v telesu
- Regulirajo ravnovesje elektrolitov - **izločajo neorganske topljence**, ki pridejo v telo s hrano (Na⁺, K⁺, Ca⁺⁺, Mg⁺⁺, Cl⁻, fosfat).
- Vzdržujejo **ozmotsko** in **kislinsko-bazično** ravnovesje (pH) telesnih tekočin - izločajo H⁺ in HCO₃⁻
- **Uravnavajo arterijski tlak** (angiotenzin II, eritropoetin, vit.D)
- **Izločajo toksine in odpadne produkte** presnove beljakovin (sečnino, kreatinin, amoniak).

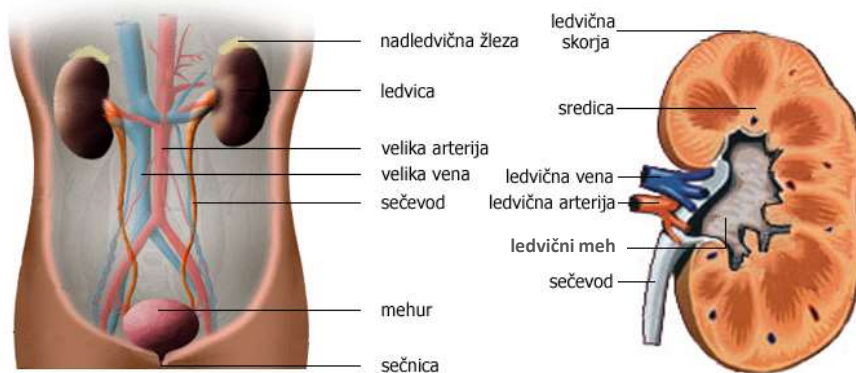
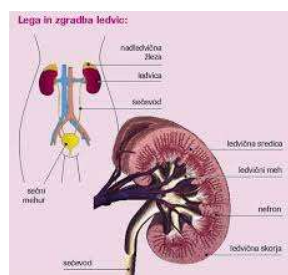
Zgradba ledvic

Funkcije ledvic so povezane z njihovo zgradbo.

Ledvice so organ:

1. z **dovodom** in **odvodom** krvi (renalna arterija in vena)
2. z vegetativnim oživčenjem (simpatikus)
3. povezane so s sečnimi izvodili (ledvični meh-pielon, sečevod-ureter, sečni mehur, sečnica-uretra).

Na vzdolžnem prerezu ledvice se vidita skorja in sredica

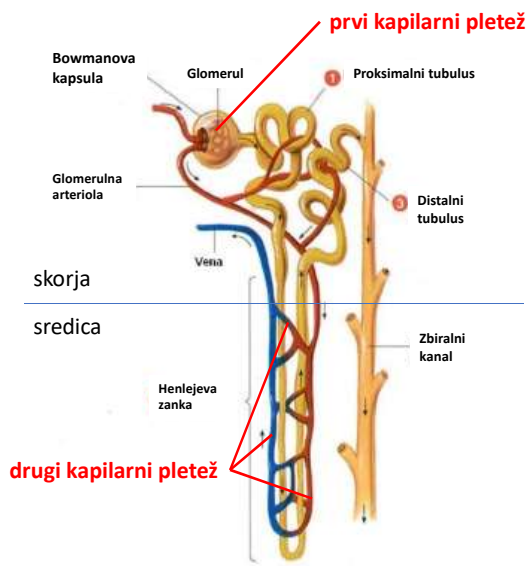
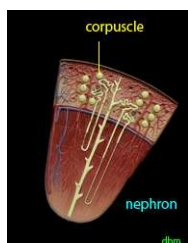

Nefron- funkcionalna enota ledvic

Nefroni se razlikujejo po dolžini **Henlejeve zanke** (kortikalni nefroni v skorji imajo kratko zanko, ob sredici pa dolgo).

Nefron je sestavljen iz več delov:

- v skorji so **ledvična (Malpigijeva) telesca** ter zvijugani in ravni proksimalni in distalni tubulusi,
- v sredici pa so Henlejeve zanke in zbiralca

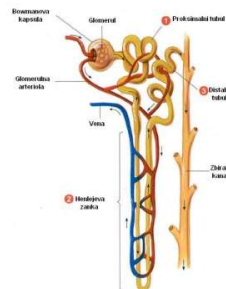
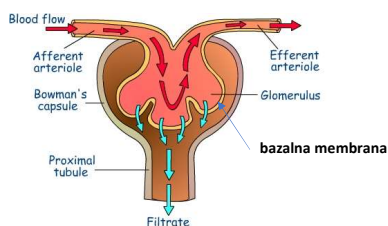
Del proksimalnega tubulusa, ki sega v Malpighijevo telesce se imenuje **Bowmanova kapsula**.

Bowmanova kapsula se prilega stenam glomerulnih kapilar in sestavlja z njimi bazalno membrano.

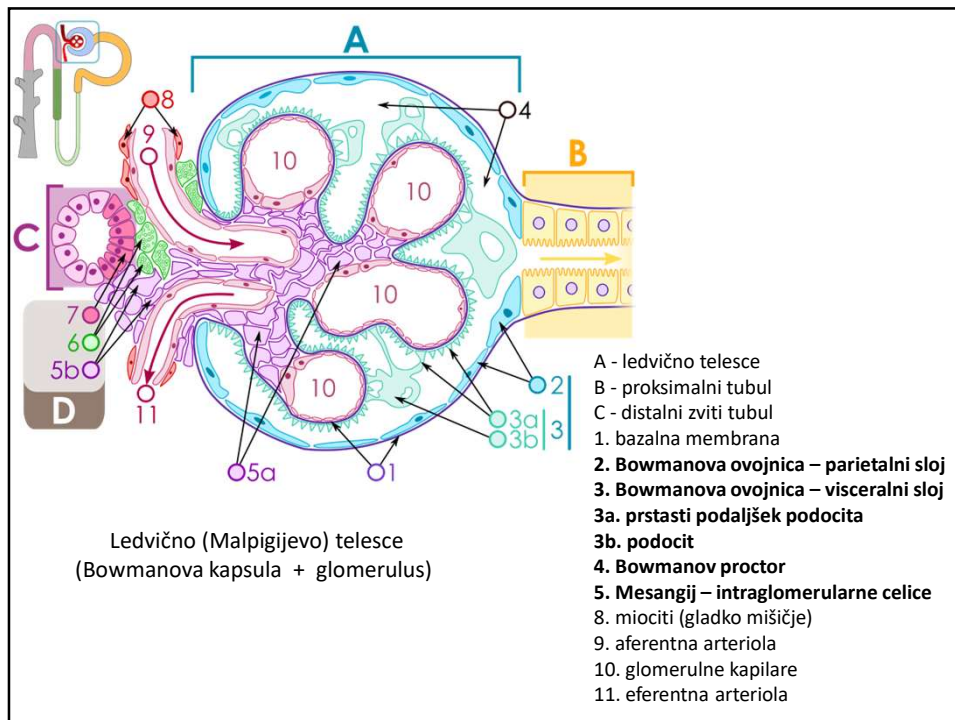
S svojo zgradbo (mikroskopske pore) omogoči Malpighijevo telesce **filtracijo** krvne plazme (v krvi zadrži krvne beljakovine, snovi, vezane na krvne beljakovine in krvne celice).

Tekočina, ki vstopi iz kapilar glomerula v kapsularni prostor in priteče v proksimalni tubulus je **ultrafiltrat, primarni seč**, in se razlikuje od **končnega seča**.

Proces se imenuje **glomerulna filtracija**.

Mehanizem nastajanja seča

- Seč nastaja v nefronu s filtracijo, izločanjem in ponovno absorpcijo snovi, uporabnih za organizem.
- V tvorbo seča so vključeni 3 procesi, ki potekajo med krvnimi kapilarami in nefronom.

1. GLOMERULNA FILTRACIJA

- Filtracija je proces pri katerem krvni tlak prisili krvno plazmo in snovi v njej raztopljene, da zapustijo krvne kapilare in prehajajo v Bowmanovo kapsulo
- Glomerulno filtracijo omogoča zelo visok tlak krvi v arteriolah - 75 mm Hg).
- Velike beljakovine ostanejo v plazmi, ker je glomerulna membrana kapilar neprepustna za celice in večje plazemske beljakovine.

Nastajanje primarnega seča je sorazmerno neto filtraciji tekočine na membrani tkivnih kapilar. Odvisno je od **filtracijskega tlaka FT**.

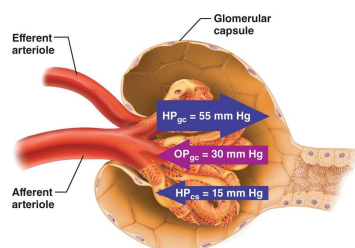
$$FT = P_k - (P_{bp} + \Pi_k) = 55 \text{ mm Hg} - (15 \text{ mm Hg} + 30 \text{ mm Hg}) = 10 \text{ mm Hg}$$

FT filtracijski tlak;

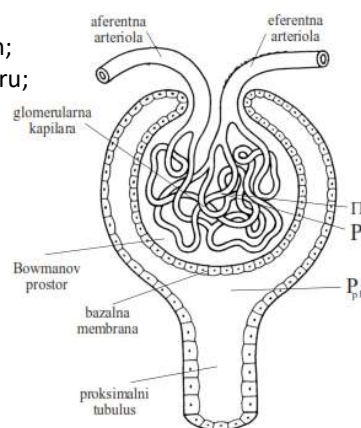
P_k hidrostatski tlak v glomerulnih kapilarah;

P_{bp} hidrostatski tlak v Bowmanovem prostoru;

Π_k onkotski tlak v glomerulnih kapilarah.

$$\begin{aligned} \text{NFP} &= \text{Net filtration pressure} \\ &= \text{outward pressures} - \text{inward pressures} \\ &= (HP_{gc}) - (HP_{cs} + OP_{gc}) \\ &= (55) - (15 + 30) \\ &= 10 \text{ mm Hg} \end{aligned}$$

- V ledvicah se filtrira le tekoči del krvi – plazma.
- Glomerulna membrana normalno ni prepustna za celice in večje plazemske beljakovine (večji od 3.6 nm).
- Glede na to, da je normalna vrednost hematokrita okrog 45% in da je pretok krvi skozi ledvice okoli 1200 ml krvi/min, lahko izračunamo, da znaša pretok plazme skozi ledvice 660 ml/min.
- Od tega se v ledvicah filtrira 120 ml/min. To je normalna vrednost glomerulne filtracije.
- Pretok skozi glomerule uravnavajo s spreminjanjem svojega premera tako aferentne kot eferentne arteriole.

2. TUBULUSNA REABSORPCIJA

Reabsorbirajo se:

- voda
- topljenci kot npr. glukoza, Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Cl^- , bikarbonat, fosfat.

Celo snovi, ki naj bi se popolnoma izločile, se deloma reabsorbirajo (npr. do 60% filtrirane sečnine).

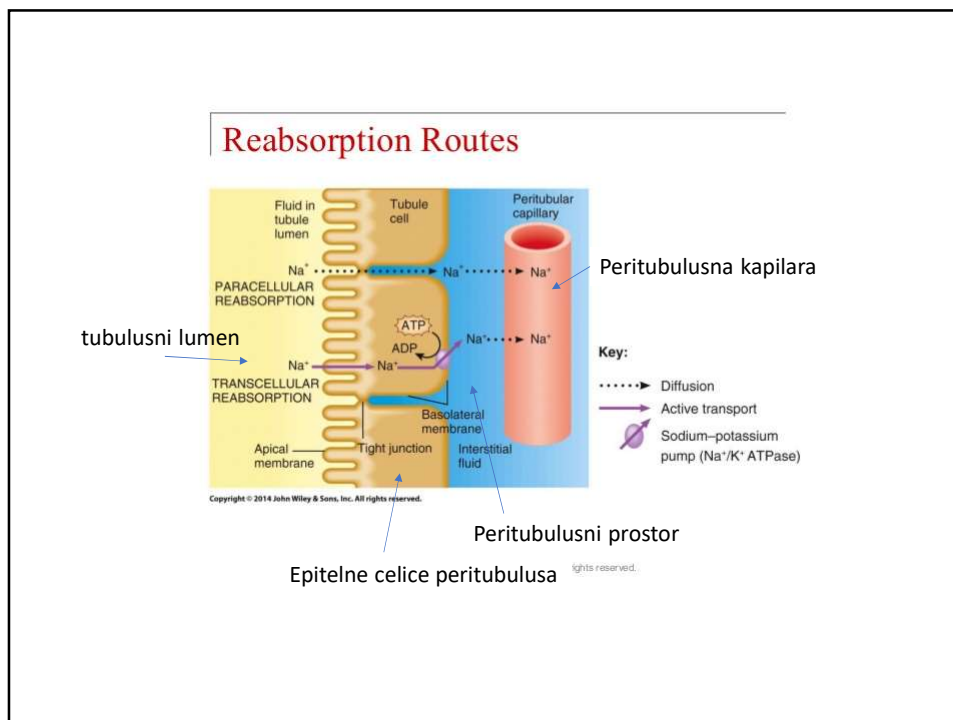
Tisti del topljencev, ki se ne reabsorbira, se izloči s sečem.

3. TUBULUSNO IZLOČANJE

Nekatere snovi (npr. K^+ , H^+ , amoniak, sečna kislina, zdravila) pa se tudi v tubulusih izločajo v seč, tako da poleg GF in tubulusne reabsorpcije poznamo tudi *tubulusno sekrecijo*.

Pri tem nastopata dva mehanizma:

- tubulusne celice prevzamejo snovi iz peritubulusnega prostora, kamor vstopajo iz peritubulusnih kapilar, in jih izločajo v tubulusni lumen (npr. sečna kislina, zdravila);
- snovi iz tubulusnih celicah se tudi izločajo v tubulusni lumen (npr. ioni H^+ , amoniak).

REABSORPCIJA V TUBULUSIH

Na dan nastane odvisno od živali od 20 do 550 l primarnega seča, izloči se ga le od 0,5 do 8 litra (urin), kar pomeni, da se je velika večina tekočine **reabsorbirala v kri** (voda, glukoza, Na^+ , K^+ , Cl^- , bikarbonat in fosfat).

Del topljenecv, ki se **ne reabsorbira** se izloči s sečem (H^+ , K^+ , amoniak, sečna kislina, zdravila).

Vrsta	Primarni (L)	Definitivni (L)
Konj	550	6
Govedo	450	8
Človek	180	2
Koza	110	3
Prašič	140	3
Pes	90	2
mačka	20	0,5

FUNKCIJE POSAMEZNIH ODSEKOV NEFRONA

PROKSIMALNI TUBULUS

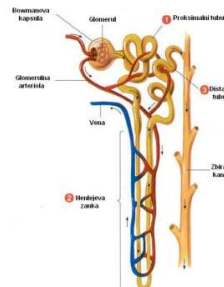
1. REABSORPCIJA

- 65% Na^+ , H_2O , K^+ , Cl^-
- 50-60% sečnin/urea
- 90% HCO_3^-
- 100% glukoza in amino kisline

Absorpcija poteka z aktivnim transportom ali s pasivno difuzijo.

2. IZLOČANJE

Kreatinin, NH_4^+ in zdravila (penicilin) se izločajo v svetlino proksimalnega zvitega tubulusa.

HENLEJEVE ZANKE

Segajo v ledvično sredico:

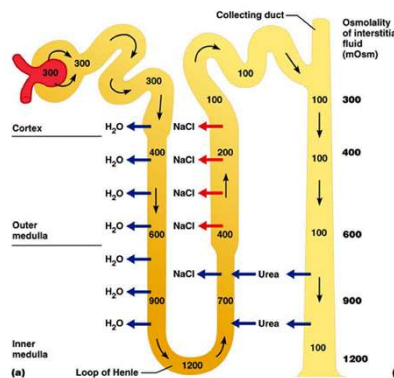
- tanek descendentni (padajoči) in ascendentni (dvigajoči) krak,
- zadebeljen del ascendentnega kraka, ki prihaja v distalni tubulus.

Tanek descendentni del zanke :

prepusten za vodo in zmerno za druge snovi.

Tanek ascendentni del: **neprepusten za vodo**

Široki ascendentni krak: **neprepusten za vodo**, NaCl se aktivno **reabsorbira** iz tubula, kar povzroča hipertoničnost v sredici, tubularna tekočina pa ostane hipotonična.

DISTALNI TUBULUS

Prepustnost distalnega tubulusa za natrijeve Na^+ in kalijeve K^+ ione je odvisna od hormona **aldosterona** (hormon nadledvične žleze), ki preprečuje pretirano izgubo vode iz ledvic.

Pod vplivom aldosterona se v distalnem zvitem tubulusu:

reabsorbirajo - Na^+ , in Cl^- ioni, ker so osmotsko aktivni, **HCO_3^-** in **voda**

izločajo - K^+ , H^+ in amonijevi ioni, kar vzdržuje kislinsko-bazično ravnovesje krvi.

ZBIRALCE

Ledvice uravnavajo količino vode v telesu – **diureza/antidiureza**

Urin se v zbiralcih koncentrira pod vplivom **antidiuretičnega hormona (ADH)**, ki ga izloča nevrohipofiza:

Če je vnos vode v telo omejen (dehidracija), postane epitelij pod vplivom ADH prepusten za vodo, ki se **reabsorbira** v sredico.

Posledica je izločanje hipertoničnega ali koncentriranega urina.

Seč potuje iz distalnega tubulusa skozi zbiralca v ledvični meh.

VZDRŽEVANJE KONCENTRACIJE ELEKTROLITOV IN VOLUMNA TELESNIH TEKOČIN

vnos vode in elektrolitov v telo je enak izločanju iz telesa

Minimalni obvezni volumen seča (t.i. *obligatorni volumen*), znaša vsaj 500 ml/dan.

V primeru, da je izločanje seča onemogočeno, se pričnejo te snovi kopičiti v telesu.

Volumen telesnih tekočin in koncentracija elektrolitov se uravnava z mehanizmi, ki spreminjajo količino in sestavo seča izločenega skozi ledvice:

- z antidiuretičnim hormonom (ADH)
- z aktivacijo sistema renin – angiotenzin – aldosteron,
- s spreminjanjem filtracijskega deleža v ledvicah.

Uravnavanje izločanja ADH

- Povečanje osmolarnosti zunajcelične tekočine (npr. zaradi uživanja slane hrane in ob nezadostnem vnosu vode) povzroči povečano izločanje ADH iz hipotalamusa v možganih v kri.
- ADH v ledvicah poveča prepustnost distalnih tubulusov in zbiralc za vodo, kar olajša **reabsorpcijo** vode in zmanjša volumen seča.
- Nasprotno bo zmanjšanje osmolarnosti zunajcelične tekočine povzročilo zavrtje izločanja ADH, brez katerega so distalni tubulusi in zbiralca skoraj povsem neprepustni za vodo, ki se v teh razmerah izloči s sečem.

Volumoreceptorji - posebna vrsta mehanoreceptorjev

- Povečanje volumna krvi povzroča večjo aktivnost volumoreceptorjev, ki refleksno zmanjšajo izločanje ADH in zmanjšajo upor v ledvičnih arteriolah, oba učinka pa peljeta v povečano izločanje seča in posledično zmanjšanje volumna krvi.

Delovanje sistema renin – angiotenzin – aldosteron

V distalnem tubulusu poteka tudi pomembna faza izločanja in reabsorbcije Na^+ , K^+ in H^+ .

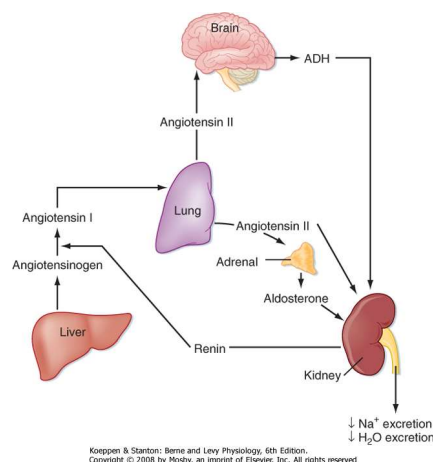
V tem delu nefrona se lahko reabsorbira Na^+ v zamenjavo za K^+ in H^+ .

Proces uravnava hormon aldosteron, ki ga izloča skorja nadledvične žleze.

Aldosteron se izloča predvsem, kadar je v telesu premalo Na^+ in kadar je premajhen pretok krvi skozi ledvice.

Angiotenzin II spodbuja občutek žeje.

Zaradi sistema renin-angiotenzin-aldosteron so ledvice izjemno pomembne pri srednjeročnem in dolgoročnem uravnavanju arterijskega tlaka

IZLOČANJE SEČNINE

Presnovki, ki se morajo izločiti iz organizma, se ne reabsorbirajo

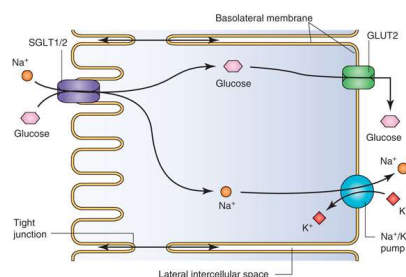
V proksimalnem tubulusu se **reabsorbira** 50% sečnine, 10 % v zbiralci;

Izloči se pa okrog 40% filtrirane sečnine

REABSORPCIJA GLUKOZE

Glukoza se v proksimalnem tubulusu **reabsorbira** z aktivnim transportom in z olajšano difuzijo.

Sladkorna bolezen

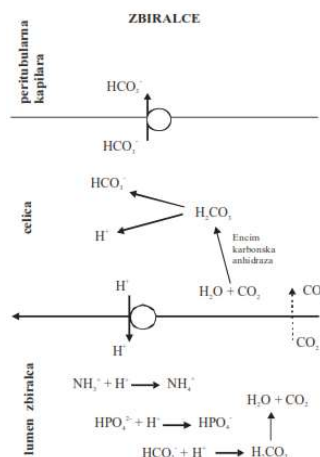
IZLOČANJE KISLIN

Nefroni oz. ledvice so pomembni tudi za uravnavanje pH telesnih tekočin.

Pri presnovi nastajajo v telesu kisline (npr. H_2SO_4 in H_3PO_4). Kisline reagirajo s telesnimi pufri, ledvice pa te pufre obnovljajo in izločijo kisel seč.

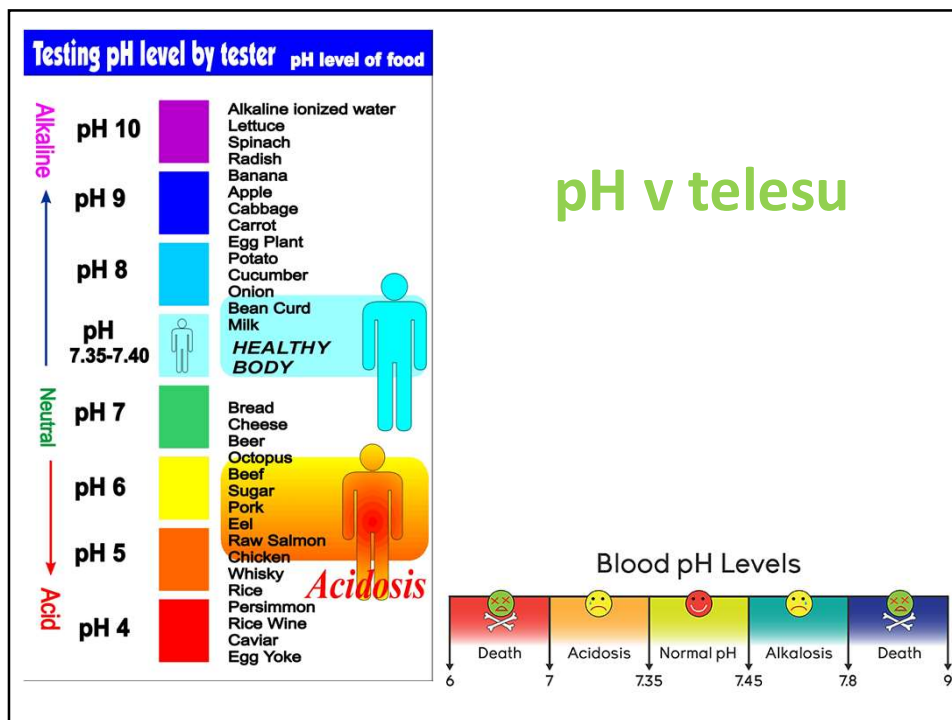
Akceptorji H^+ v tubulusni tekočini so:

- NaHCO_3^-
- HPO_4^{2-}
- amonijak (NH_3)

Urin in uriniranje

- Dnevno izločijo živali različen volumen urina
- Barva urina je bledorumena do rjava odvisno od razgradnje hemoglobina (pri konju zaradi prisotnosti sluzi motna barva). Vonj je vrstno specifičen (konj-aromatičen, krava-sladkoben, mesojedi, prašič-neprijeten)
- Sestava: voda, sečnina (urea), ki je produkt metabolizma aminokislin, natrijevi, kalijevi, kloridni ioni, kreatinin in druge snovi
- V urinu ni oz. ne bi smelo biti: proteinov, glukoze, krvnih celic
- pH= (5-8,5) **RASTLINOJEDI IMAJO BAZIČEN URIN, MESOJEDI PA KISEL**
- Pri tvorbi je urin sterilen
- Urin se zbira v mehurju, receptorji zaznajo raztegnjenost stene mehurja, impulz se prenese v področje hrbtenjače, povzroči refleksno krčenje mehurja in pomik urina proti sečnici - potreba po uriniranju.

KISLINSKO-BAZIČNO RAVNOVESJE

- **Uravnavanje kislinsko-bazičnega ravnovesja pomeni uravnavanje koncentracije vodikovih ionov H^+ v telesnih tekočinah.**
- Koncentracija vodikovih ionov (H^+) je izražena kot **pH**.
- Pri živalih so mejne vrednosti v celični in izvencelični tekočini okrog pH 7 - 8
- Majhne količine kislih snovi dobimo s hrano, večina H^+ nastane, kot stranski produkt celičnega metabolizma.
- **Homeostatski mehanizmi**, ki uravnavajo koncentracijo H^+ so **puferski sistemi**, ki reagirajo zelo hitro (v ms).
- Homeostatski mehanizmi so tudi v dihalih in ledvicah.

pH, pCO₂, [HCO₃⁻] in PUFRI

Poglavita naloga puferskega sistema je preprečevanje spreminjanja pH.

- Normalni pH krvi se giblje v ozkih mejah (7,35 do 7,45) in že majhna prekoračitev teh meja (npr. za 0,2) prizadane delovanje človekovega organizma, večja odstopanja pa vodijo v smrt.
- Pufri (v biokemijskem pomenu) so pari šibkih kislin in njihovih soli ali šibkih baz in njihovih soli.
- Imajo to lastnost, da v raztopini s privzemanjem/oddajanjem vodikovih (H⁺) ali hidroksilnih ionov (OH⁻) blažijo spremembe pH, ki jih povzroči dodatek kislin (npr. kislinskih produktov presnove) ali baz.
- Telo sesalcev ima znotrajcelične in zunajcelične pufre

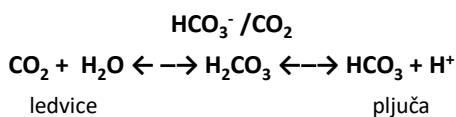
ZNOTRAJCELIČNI PUFRI

Beljakovinski pufer: najbolj razširjen in pomemben za telesne celice in kri, zaradi visoke koncentracije Hb in drugih beljakovin.

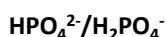
beljakovina/beljakovina-H

Bikarbonatni pufer (HCO₃⁻):

Zmanjšanje koncentracije *ogljikove kisline*, ki razpade na vodo in CO₂ poteka v pljučih z izločanjem CO₂, zmanjšanje konc. *bikarbonatnega iona* pa preko ledvic. Na ta način se vzdržuje nespremenjena vrednost pH.

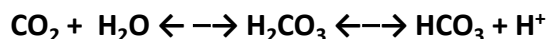
Fosfatni pufer: uravnava pH v ledvičnih tubulih.

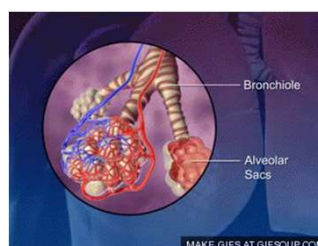
URAVNAVANJE pH PREKO PLJUČ

Pljuča s spreminjanjem alveolarne ventilacije uravnavajo količino izločenega CO_2 in s tem pCO_2 v krvi.

Vsako povečanje CO_2 povečuje kislost, ker CO_2 reagira z vodo in nastane ogljikova kislina, ki razpade v vodikov in bikarbonatni ion.

Nasprotno, znižanje koncentracije CO_2 povzroča alkalnost.

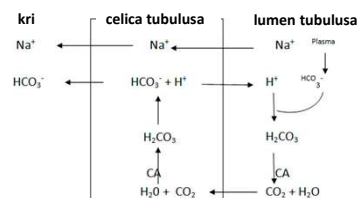
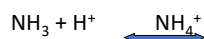

URAVNAVANJE pH PREKO LEDVIC

Po presnovi hrane nastane več kislin, kot baz, zato je potrebno odvečne vodikove ione izločiti.

Ledvice (v tubulusih) izločajo vodikove in amonijske ione z urinom, s tem se vzdržuje normalen pH urina.

Vodikovi ioni se vežejo tudi na amoniak in se izločijo, kot amonijski ion, kar povzroči nižji pH urina ($\text{pH} = 6$ ali manj).

Pljuča opravijo hitro in le delno kompenzacijo akutne motnje acido-baznega ravnovesja, medtem ko ledvice opravijo to nalogo počasi in popolno.

MOTNJE ACIDO-BAZNEGA RAVNOVESJA

Vzrok motenj: povečanje ali zmanjšanje koncentracije kislin ali baz v organizmu.

Vzrok povečanega % kislin: motena presnova pri sladkorni bolezni

Vzrok padca % kislin in baz:

- Bruhanje (izgubljajo se vodikovi ioni)
- Hude driske (zguba bikarbonata)

Na motnje acido-baznega ravnovesja se takoj odzovejo pufri.

Motnje:

- Metabolična acidoza in alkaloz
- Respiratorna acidoza in alkaloz
- Kombinirane motnje acido-baznega ravnovesja (kombinacija respiratorne alkaloz

in metabolične acidoze pri zastrupitvi z aspirinom).

Metabolična acidoza

Ta motnja je posledica primarnega padca koncentracije bikarbonata v zunajcelični tekočini.

Nastane zaradi povečane koncentracije nehlapnih kislin v krvi (npr. ketonskih teles pri sladkorni bolezni).

Motnja se kompenzira s povečanim izdihavanjem CO_2 iz pljuč, kar zniža pCO_2 , ter s povečanim izločanjem H^+ in povečano reabsorpcijo bikarbonata v ledvicah.

Metabolična alkaloz

Metabolična alkaloz je primarni porast koncentracije bikarbonata v zunajcelični tekočini.

Razvije se npr. zaradi izgube želodčnega soka pri bruhanju iz želodca, kar povzroči izgubo H^+ , K^+ in vode.

Motnja se kompenzira z zmanjšanim izdihavanjem CO_2 prek pljuč ter s povečanim izločanjem bikarbonata v ledvicah.

Respiratorna acidoza

Respiratorna acidoza je primarni porast $p\text{CO}_2$ v krvi kot posledica nezadostnega izdihavanja CO_2 iz pljuč (npr. zaradi nezadostne alveolarne ventilacije pri paralizi dihalnih mišic ali hudem kroničnem bronhitisu).

Motnja se kompenzira s povečanim izločanjem H^+ in povečano reabsorpcijo HCO_3^- v ledvicah. V krvi se sekundarno zviša koncentracija HCO_3^- . Med kompenzacijo respiratorne acidoze se kislost seča poveča.

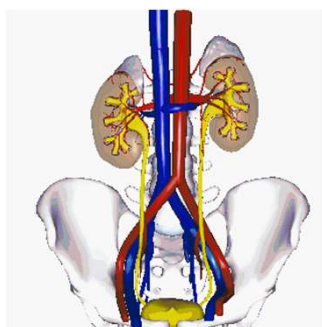
Respiratorna alkaloz

Respiratorna alkaloz je primarni padec $p\text{CO}_2$ v krvi in nastane ob prekomernem izdihavanju CO_2 iz pljuč (npr. ob hoteni hiperventilaciji).

Motnjo popravijo ledvice z zmanjšano sekrecijo H^+ in zmanjšano reabsorpcijo bikarbonata. Zato se poveča količina HCO_3^- , ki se izloči s sečem. Med kompenzacijo respiratorne alkaloze se kislost seča zmanjša. V krvi pa se sekundarno zniža koncentracija HCO_3^- .

FIZIOLOGIJA ŽIVALI

ANIMAL PHYSIOLOGY

IZLOČALA

Doc. dr. Vladimir Ivović

Oddelek za biodiverzitetu
FAMNIT
Univerza na Primorskem